

Civilsamfundet skal bidrage til at forme fremtidens Europa

Ungdommen har brug for et funktionsdygtigt EU

I de år EU har eksisteret, har den politik og udvidelse af samarbejdet, som er blevet vedtaget gennem årene i høj grad påvirket unges liv og muligheder. Lige fra muligheden for at krydse grænser frit og ubesværet, til muligheden for at uddanne, arbejde og bosætte sig i andre europæiske lande.

Der er et tydeligt generationsskel i holdningen til, og opfattelsen af, EU-samarbejdet. Det har vi set flere gange, for eksempel med Brexitafstemningen. Her stemte 65% af de 18-24-årige for at blive, medens 58% af dem over 65 stemte for at forlade unionen¹. DUF oplever, at de fleste unge opfatter det som et naturligt vilkår, at de i højere grad end deres forældre skal leve og udfolde sig i en globaliseret verden. Brexitafstemningen har uden tvivl også tydeliggjort for mange unge, at et stærkt samarbejde i Europa ikke er en selvfølge, ligesom flere undersøgelser peger på, at EU-skepticismen faktisk er faldet i Danmark efter Brexitafstemningen².

Unge er optaget af problemer som går på tværs af Europas grænser. I DUFs Demokratianalyse fra 2022, blev unge spurgt om, hvilke politiske områder de mente, det var de vigtigste at diskutere. Svarerne viste, at klima og grøn energi, samt miljø- og naturbeskyttelse³ var blandt de vigtigste problemstillinger. Det er udfordringer, der kan have stor betydning for unge, og som kan påvirke unge mange år frem. Derfor er der et styrket behov for at skabe dialog og forståelse for de fælles europæiske problemer, hvis vi skal finde løsningerne i et europæisk fællesskab. Og derfor har unge i samme grad som ældre brug for et funktionsdygtigt EU, der kan imødekomme både de konkrete politiske udfordringer, men også de underlæggende demokratiske udfordringer.

Vi er dog samtidigt meget optagede af, at der er en stor gruppe af befolkningen, både unge som ældre, der oplever, at globaliseringen og det øgede samarbejde på tværs af Europa, er trusler mod det liv, de kender. Dette mener vi i DUF, er vigtigt at tage seriøst og turde tale om. Der er nogle grundlæggende udfordringer i det europæiske samarbejde, som vi skal turde have en åben og fordomsfri debat om. DUF ønsker at bidrage til at give Europas unge den nødvendige demokratiske selvtillid til at deltage i det europæiske demokrati.

¹ <http://www.b.dk/globalt/maaling-de-gamle-briter-ville-brexit-mens-de-unge-ville-bremain>

² <https://www.altinget.dk/eu/artikel/dansk-eu-modstand-fortsætter-med-at-rasle-ned>

³ Demokratianalysen, udført af Epinion i 2022

Grundlaget for at skabe demokratisk overskud, er, at der bredt i befolkningen er tillid til, at politikere, både på nationalt og europæisk plan, tager alle menneskers problemer seriøst, og at de formår at levere politiske løsninger på problemerne. Den tillid nyder EU i tiltagende lavere grad – og det er et problem. Men problemet løses ikke af, at vi går rundt og taler om, hvorvidt vi taler EU op eller ned. Det handler om at adressere de reelle politiske udfordringer og handle på dem.

Det DUF vil med Europa

DUFs egen berøringsflade med EU og europæisk samarbejde breder sig over flere områder. DUF engagerer sig i det europæiske samarbejde gennem den europæiske paraplyorganisation, European Youth Forum (YFJ), sammen med andre nationale ungdomsråd og andre europæiske ungdomsorganisationer.

Derudover engagerer DUF sig i EU gennem EU's ungeinddragelsesinitiativ, EU's Ungdomsdialog, og det interessevaretagelsesarbejde, der fuldføres af vores EU ungdomsdelegater og styrelse.

På baggrund af de erfaringer kan vi opstille en række konkrete principper, som DUF tror på vil styrke civilsamfundet på tværs af Europa

- **Styrke samtaledemokratiet på tværs af EU.** Et stærkt demokrati har både valg og afstemninger, men også et stærkt samtaledemokrati, hvor politiske minoriteter og alle samfundsgrupper bliver hørt. Det ligger i den danske demokratiforståelse, at det er i samtalen og dialogen på tværs af interesser, at demokratiet er vigtigst. Det er ikke udelukkende i den konkrete afstemning. Derfor ønsker DUF et Europa, der i højere grad gør det muligt at bringe mennesker sammen på tværs af kultur, etnicitet og politisk tilhørsforhold. Det kan fx ske ved at styrke muligheden for kulturelle udvekslinger, hvor civilsamfundet spiller en afgørende rolle. Derudover mener DUF, at EU støtteprogrammerne i højere grad skal baseres på tillid.
- **Hold fast i nærhedsprincippet.** Ideen om en Europæisk Union der skaber forankring med udgangspunkt i stærke centraliserede institutioner i fx Bruxelles, er ikke den bedste vej når det kommer til at inddrage civilsamfundet. Vi ved fra egne erfaringer på tværs af forenings Danmark, at øget centralisering risikerer at skabe mindre engagement og sammenhængskraft -uanset om det er i Bruxelles eller København. En af forklaringerne på at fx Erasmus+ programmet er blevet så stor en succes er, at forvaltningen i høj grad er uddelegeret til de enkelte lande, og det gør det meget lettere og gennemskueligt at få rådgivning og hjælp. I mange lande i Europa er man i øjeblikket i gang med decentraliseringsreformer, fordi man kan se, at det ikke har været hensigtsmæssigt på en række områder. EU kan også decentralisere, ikke for at svække, men for at styrke sine institutioner.

- **Faste rammer for inddragelse af civilsamfundet.** Det er vigtigt at civilsamfundet inddrages i det europæiske lovgivningsarbejde. *EU's Ungdomsdialog* er en fast ramme for, hvordan hele ungdommen skal inddrages i politikudviklingen. Ungdomsdialogen er et skridt i den rigtige retning, men der bør være en endnu stærkere inddragelse af civilsamfundet i Europa. Det gælder både reaktivt i form af inddragelse ved de europæiske lovgivningsprocesser men også proaktivt, hvor unge høres om hvilket Europa, de ønsker.
- **Skift fokus i EU-oplysningsarbejdet.** Rigtig meget af EU-oplysningsarbejdet sker gennem de politiske partier eller partilignende organisationer. Det skaber et meget stort fokus på valg, kandidater og institutioner i EU. Man bør fremme og gøre det mere gennemskueligt for andre typer af organisationer og institutioner, at lave EU oplysningsarbejde.

I Dansk Ungdoms Fællesråd har grundlaget for vores arbejde altid været at skabe en fremtid med fred, frihed og demokrati, ved at børn og unge engagerer sig. Det handler om at vi skal engagere os i vores medmennesker, i samfundet og i verden omkring os.

Hvis ungdommen i Europa og Danmark ikke skal gå en fremtid i møde, med en større grad af mistro til hinanden og til andre kulturer og stater, har ungdommen selv en stor del af ansvaret for at bidrage til at løse de udfordringer, som Europa står overfor. Vi kan som ungdomsgeneration ikke alene pege på danske og europæiske politikere og sige "I må gøre det bedre, I må løfte ansvaret". Det største ansvar hviler på de stærkeste og mest handlekraftige fællesskaber. Organisationer som DUF og vores medlemsorganisationer har en særlig forpligtelse til at deltage i samtalen om fremtidens Europa og om fremtidens europæiske demokrati ud fra de værdier, DUF bygger på. DUFs viden og forståelse af verden, har også en vigtig plads i det europæiske demokrati, på samme måde som i det danske. Derfor ønsker DUF at deltage aktivt i diskussionen om fremtidens Europa, og opfordrer vores medlemsorganisationer til at gøre det samme.